

Sommarens stora kyrkoevent:

Stockholm 2025 – ett nytt Chikago?

Hur såg det Chikago ut där KFUM och Moody verkade som gav Nathan Söderblom så starka impulser till sitt Stockholmsmöte 1925? Om något kan detta ange en inriktning och lysa som en hoppets båge över ett våldsdrabbat Stockholm när den svenska kristenheten möts den 14-19 augusti.

Chikago var då ett sjudande kommersiellt och industriellt centrum som drog till sig folk från världens alla hörn. Staden blev då den näst största svenskstaden efter Stockholm. Befolkningen tiofaldigades på bara några årtionden - från 300.000 till tre miljoner.

Samtidigt blev Chikago världens mest ökända ”mordhuvudstad”, en symbol för våld, korrupktion, skjutningar och gangstervälde – med Al Capone i spetsen som hade hundratals liv på sitt samvete. Ändå skedde de flesta mordena inte på gatorna eller i ölhaken utan i hemmen. Skilsmässostatistiken var skyhögt och uttrycket ”divorce by bullets” myntades – även många kvinnor sköt ihjäl sina män.

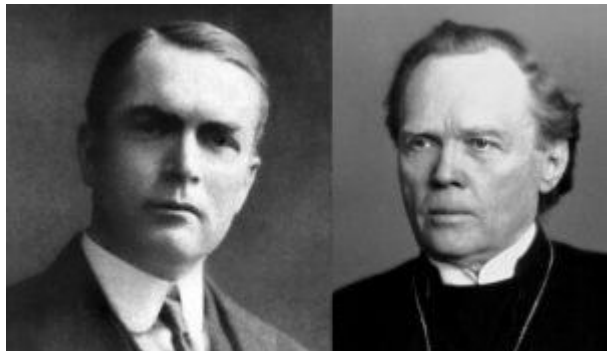
Evangelisten Moody - entreprenör i människokärlekens tjänst

Efter sin omvändelse lämnar Moody sin blomstrande karriär i skobranschen och ett liv i relativ lyx. Med samma entreprenörsanda ger han sig i kast med KFUM-arbetet bland ynglingar i det farofyllda Chikago. Passionen driver honom vidare att inkarneras i den brutala sociala verklighet som kallades ”Little Hell”. Där söker han upp barn på gatorna och startar den söndagsskola som snart blev legendarisk.

Moody's allra första söndagsskolklass - han själv överst till vänster.

Resten är historia som tagen ur sagans värld. Först låter Moody bygga en kyrka för de utsatta barnen och deras fattiga föräldrar – den välkända ”Moody Church”. Sedan följer ett ännu djärvare steg. Han låter uppföra två monumentala internatskolor för Chikagos unga i sin hembygd Noorfield i Massachusetts, en för pojkar och en för flickor. Han vill ge barnen från gatorna i Chikago en utbildning och en trygg framtid.

På Noorfiels möttes Nathan Söderblom och John Mott första gången, båda fredspristagare och parhästar i den ekumeniska rörelsen.

Det är detta Nathan Söderblom och 370 andra från hela världen får bevittna med egna ögon i Noorfield när de går ut och in i en

av skolorna i två veckors tid. Nathan beskriver det senare som ”en osentimental och muskulös” kristendom med ett socialt patos. Ändå är höjdpunkten för honom kvällarnas väckelsemöten med evangelisten Moody och hans sångare Sankey på podiet. Nathan är den enda deltagaren från Norden och laddas med glöden och den världsvida visionen som han tar hem till Sverige och Stockholmsmötet 1925.

Vi behöver inte åka till USA:s östkust

Ett lika ”välsignat” KFUM för utsatta och vilsna ungdomar finns mitt i Stockholm. *Anders Carlberg* grundade *Fryshuset* 1984 på uppdrag av KFUM Söder. Han är en minst lika gudabenådad social entreprenör som förebilderna i USA. Det har jag bevittnat med egna ögon under ett tioårigt samarbete mellan Brommadiologen och Fryshuset under dess mest expansiva tid. Även här vibrerade en osentimental och muskulös andlighet med ett socialt patos.

Anders Carlberg var en av Sveriges främsta sociala innovatörer. Foto: Fryshuset

En höjdpunkt i vårt samarbete ägde rum under den första *Stockholm Water Festival*. Det överraskade inte ett dugg att Fryshuset slog upp ett stort tält vid Slussen och fyllde det med aktiviteter och program för unga hela veckan. Däremot blev jag rejält överraskad när jag fick höra om planen på en gudstjänst i tältet på söndag och att Anders och jag skulle dialogpredika.

Vi förberedde oss en eftermiddag i solskenet på gräsmattan i Bromma. Ju längre vi samtalande desto tydligare insåg jag: Anders är inte bara en av Sveriges största sociala innovatörer, han är också en lekmannateolog som med ett profetiskt patos för de utsattas talan. Han utmanar inte bara Stockholms politiker, utan mig och oss andra i kyrkan att ta Jesus på större allvar. Där på gräsmattan inser jag att *Guds verkstad* är mycket större än kyrkan.

Det finns en väg ur kriminalitet

Exit på Fryshuset har sedan 1998 hjälpt människor att lämna olika typer av extremiströrelser och kriminalitet. *Björn Berglund*, verksamhetsansvarig för avhopparverksamheten, intervjuas i teve efter massakern på skolan i Örebro då en ensam agerande dödar tio personer och tar sitt liv. Björn berättar att Exit sedan fyra år tillbaka fokuserar på just ett 20-tal ensamagerande som planerat eller genomfört skolattacker. Enligt honom finns det hopp:

- Det har gått bra för många i projektet. Ett tecken på det är att de själva är måna om att bidra med kunskaper varför de hamnade där de hamnade. Vilka tankemönster som utformades, vad samhället, polisen och skolorna kan göra för att det här inte händer igen.

På Fryshuset får René Lobos luft under vingarna

I mars 2015 sitter René, djupt kriminell, på Kronobergshäktet. Han är arg, aggressiv och pratar varken med intagna eller anställda. De enda han träffar är en präst och en uppsökare från Kriminalvården. Denne tipsar honom om *Peter Svensson*, klientcoach på avhopparverksamheten *Passus* på Fryshuset. I ett tacktal flera år senare summerar René vad Fryshuset betytt och betyder:

– Tack för vilka ni är och för vad ni dagligen gör, inte bara för mig utan för så många andra. 2015 kom Peter Svensson och besökte mig på Kronobergshäktet – en vilsen, trasig, frustrerad, ilsken och hatisk version av mig. Han släppte mig aldrig efter den dagen.

– På Fryshuset möttes jag av er och ni har varit med på min resa. Puschat, investerat i mig, trott på mig, uppmuntrat, tröstat och bromsat mig (våldigt ofta). Men också fått mig att

våga ta steg jag inte vågat ta innan. Prata om saker jag absolut inte velat prata om med någon. Jag vågade till slut ge dessa underbara människor en chans och ångrar inte en sekund av det.

– Under resans gång fick jag gå från klient till personal: besökt anstalter, föreläst för kronprinsessan och kronprinsen (wow), stått på Dramaten och läst min poesi, presenterat PASSUS på TV4, SVT, poddar, tidningar och dokumentärer. Ni alla har varit en del i allt detta – ett stort tack! Fryshuset kommer alltid att finnas i mitt hjärta, även när jag nu går vidare. Älskar er.

Här presenterar René och Danyella Lobos [LP Exodus](#) på 4 minuter.